

Biblioteca Universitatii
din Cluj
Sibiu.

941

Nu Hirlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

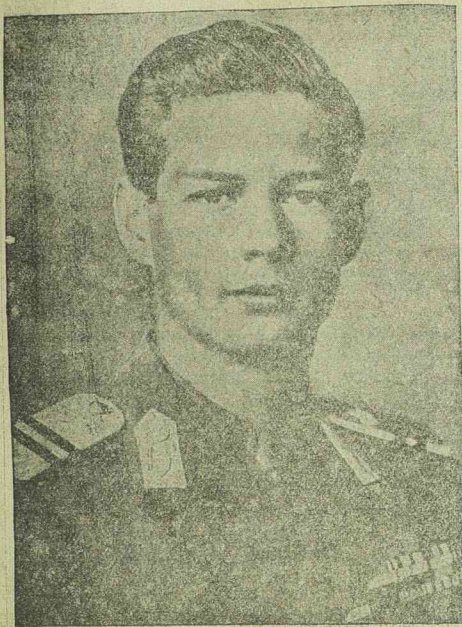
MA EGY ÉVE

lépett trónra öfelsege I. Mihaj király. Románia népe határtalan lelkesedéssel ünnepelte az ifju uralkodót, aki még aznap, Antonescu tábornok, államvezető, öszentsége Nicodim görögkeleti pátriárka és D. G. Lupu, a legfelsőbb semmitűszék főelnöke jelenlétében letette az esküt. Ez alkalommal Antonescu Ion tábornok, államvezető, a jelenlegi Románia marsallja szözetot intézett az ország népéhez és ifjuságához, melyben többek között a következőket mondotta:

„Arra a sulyos csapásra, mely az országot és nemzetet érte, csak egyetlen feleletet adhat a nemzet és ennek a feleletnek a neve: rend. Csüggedésnek és zavarnak nincs helye...”

„Román ifjak, tanuljátok meg azt a sulyos leckét, melyet a sorstól kaptunk, melyet a végzet adott és elmékedjeteke felette.”

Az uralkodó és az államvezető böles vezetése mellett az ország belső rendje megszilárdult, a román nép alkotó tényezői a trón körül tömörültek s az első évforduló alkalmával lelkeben megerősödött, tekintélyében gyarapodott és a visszacsatolt besszarábiai és bukovinai területeken nagyszabásu ujjióépítő és ujjiószervező munkát végző ország ünnepli az uralkodót.

Szentpétervár a német nehéz tüzérség ostromában

A német vezéri főhadiszállás tegnap kiadott harc-
téri jelentése a következő:

A keleti arevonalon eredményes hadműveleteket
folytatunk, Szentpétervár körülzárása előrehalad. A
város már a német nehéz tüzérség tüze alatt van.

Esztországot megtisztítottuk az ellenségtől.

Az Anglia körüli vizeken német harcú repülők az
elmúlt éjszaka elsúlyesztettek egy órhajót és egy há-
romezer tonnás szállítóhajót, ezenkívül egy másik ke-
reskedelmi hajót sulyosan megrongáltak. Más német
repülőgépek támadást intéztek Anglia és Skócia ke-
leti partvidékén kikötőberendezések ellen.

A román légierő és légvédelem kiváló teljesítményei

Bucurestiből jelenti a Rador: A román-német
front főparancsnokságának főhadiszállása által ki-
adott kilences számú közlemény elrendeli, hogy a had-
sereg öszes egységei előtt napiparancsban fel kell ol-
vasni a 2. számú I. A. R. vadászflojtilla hősiés maga-

tartását, amely a számszerű tulerőben levő ellenséggel
folytatott harcokban eddig ötvennyolc ellenséges re-
pülőgépet lőtt le és Popescu Aurel kapitány, valamint
Balmez Aurel hadnagy légelhárító ütegeinek vitézsé-
gét, amely eddig huszonegy ellenséges gépet lőtt le.

Szétzuzott szovjet vasútvonalak

Berlinből jelenti a Rador: A német repülők szept-
tember 3-án a Poltava—Charkov és Kiew—Browary
vasútvonalakat bombázták és azokon

a forgalmat több helyen megszakították.

Ezenkívül más vasútvonalak ellen is sikeres támadá-
sokat hajtottak végre. Ugyancsak azon a napon a
német repülők szovjet szállítóhajók ellen is támadást
intéztek. Több, egyenkint ötezer tonnás szovjet gö-
zöst telitalálat ért és

a hajók kigyulladtak.

A Ladoga-tó déli részén kisebb szállítóhajókat elsü-
lyesztettek, vagy megrongáltak. A Halász-félszigeten
a német repülők katonai táborokat, csapatösszevoná-

sokat és ellenséges ütegeket bombáztak és nagy ká-
rokat okoztak.

ÖCSKAVASAT GYÜJTENEK A SZOVJET- UNIÓBAN

Stockholmból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy
a moszkvai rádió felhívást intézett a szovjet lakos-
sághoz, hogy gyűjtsön öcskavasat.

A Szovjetunió lakosságát kötelezték, hogy
minél több öcska fémot szolgáltatasson be,
amelyet ágyuk és más hadianyagok készi-
tésére akarnak felhasználni.

Az öcska fémot nyomban a hatóságok rendelkezésére
kell bocsátani, hogy a gyártás minél hamarább meg-
kezdődhessék.

MANNERHEIM MARSALL KITÜNTETÉSE

Helsinkiöből jelenti a Rador: A finn főhadiszál-
láson a Führer megbizásából Jodl tüzérségi tábornok
a finn hadügyminiszter és a finn hadsereg képviselője
jelenlétében átnyujtotta a német vaskereszt-rend lo-
vagkeresztjét Mannerheim marsallnak.

VIIPURIBAN MEG MOST IS ROBBANNAK AZ AKNAK

Viipuriból jelenti a Rador: A Havas-OFI ügynök-
ség közli, hogy az első benyomások szerint Viipuri
városa teljesen le van rombolva. Egészten rendkívüli
véletlen folytán maradt meg épségben egy történelmi
nevezetességü kastély és egy torony. A székesegyház
viszont elpusztult, a város egész keleti része mintha
nem is létezne, az állomás pedig kő és vas alkatrészek
romhalmaza. Egy hid sem maradt meg. A rongálások
még tartanak, mert időzített aknáknak most is robban-
nak.

Egy kastélyban, melyet rövidhullámu felve-
vőkészülék segítségével akartak levegőbe
röpíteni, öt tonna robbanóanyagot találtak
a pincében. A rövidhullámu készüléket azon-
ban a finnek még idejében eltávoították.
A polgári lakosság csak később térhet majd vissza
Viipuriba, amikor majd a hatóságok megitélése sze-
rint nem érheti az embereket „halálos meglepetés”.

AMERIKA EGY MILLIÁRD DOLLÁRT SZÁN HARCIGÉPEKRE

Washingtonból jelenti a Rador: Patterson he-
lyettes amerikai hadügyi államtitkár a sajtóértekez-
leten közölte, hogy a következő hónapok folyamán
körülbelül ötezer tiszt lép ki az amerikai hadseregből,
mert betöltötték az előirt korhatárt. Közölte Patter-
son azt is, hogy

a hadügyminiszter egymilliárdos hitelt kér a
kongresszustól

tankot, valamint légvédelmi és páncéltörő ágyuk
gyártása céljából. Az Associated Press szerint ezt az
egymilliárd dollárt abból a 600 millió dollárból hoz-
zák össze, melyet az általános költségvetésből a kon-
gresszus kihagyott s ehhez 400 millió dollárt pótlá-
lag fognak megszavazni.

Párisban a nyílt utcán merényletet követtek el Marcel Gitton volt kommunista szenátor ellen

Párisból jelenti a Rador: Marcel Gitton, volt kommunista szenátor, csütörtökön este merénylet áldozatává esett. A merénylet a Lilas-városnegyedben, kerékpáron haladva közelítette meg Gitton szenátort, aki az utcán tartózkodott és több revolverlövést adott le áldozatára, majd eltűnt. Gitton-t azonnal kórházba szállították, állapota súlyos. Műtéti beavatkozással

kioperáltak belőle egy revolvergolyót, mely a baltidő alsó részén behatolva, a gyomorfalba fúródott.

Mint hírlík, Marcel Gitton kevéssel a háboru kitörése előtt kilépett a kommunista pártból, nemrég pedig beiratkozott a Doriot vezetése alatt álló francia néppártba.

Miniszteriumi utasítás az elemiiskolai tankönyvbeszerzésre vonatkozólag

Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetművelésügyi minisztérium az 1941—42. tanévre szükséges elemiiskolai tankönyvek és egyéb iskolai szerek beszerzésére vonatkozóan úgy intézkedett, hogy minden osztályban, minden gyermek számára az okvetlenül szükséges tanszereket az iskolai határozat alapján határozza meg, ezokról osztályonként külön kimutatásokat készítenek, feltüntetve a beszerzendő tanszereket és azok árát. A növédekéktől e célra beszédett összeg át-

adandó az iskola igazgatójának és vagy az igazgató, vagy az iskolai szövetkezet vezetője szerzi be a szükséges tanszereket a könyvtár-szövetkezetektől vagy a városi román könyvkereskedőktől.

A tanszerek beszerzésének elszámolásáról az iskolaszövetkezet kimutatást állít össze, oly iskolák pedig, ahol szövetkezet nem működik, külön könyvelés alá tartozik ez a dolog. Az iskolai felügyelő közegek kötelesek ezen utasítások betartását ellenőrizni.

Amerikai pósthajó kalandja

A washingtoni tengerészeti minisztérium szerint a Greer torpedórombolót ismeretlen tengeraltjáró támadta meg: ezt az állítást azonban eddig még nem tisztázták...

Washingtonból jelenti a Rador: Az NTI közli, hogy az amerikai tengerészeti minisztérium szerint a Greer nevű amerikai torpedórombolót, amely postát vitt Izland felé, csütörtökön hajnalban egy tengeraltjáró támadta meg, de egyetlen torpedó sem érte. Az amerikai hadihajó mélyvízi bombákat lőtt a támadó tengeraltjáróra, de ezek hatását nem figyelhette meg. A tengerészeti minisztériumnak ez a bejelentése Amerikában nagy feltűnést keltett.

Egyes körökben nem tartják kizártnak, hogy a Greer elleni támadás tévedésen alapszik. A Greer külseje ugyanis hasonló az elmúlt évben Angliának adott ötven torpedóromboló kísérőjéhez. Kongresszusi körökben is meglepetést okozott a hír. George szenátor, a külügyi bizottság elnöke kijelentette, hogy első pillanatra az incidens nem látszik

olyan természetűnek, hogy háboruba sodorná az országot. Megjegyezte,

lehetetlenség az incidens pontos körülményeinek tisztázása előtt végleges véleményt alkotni erről.

Austin Vermont szenátor kijelentette, meglepő, hogy egy amerikai torpedórombolót támadás ért. Ez nem olyan ügy, amelyben elisietett véleményt lehetne alkotni.

Meg kell várni, amíg az összes részletek nyilvánosságra kerülnek.

Van Huys szenátor, a külügyi bizottság tagja kijelentette, nem hiszi, hogy ez az incidens az Egyesült Államokat háboruba sodorná, de ha tovább foglalkozunk azzal, ami nem érint bennünket, akkor ez háboruba sodor minket — fejezte be a szenátor.

Európát már senki és semmi sem akadályozhatja meg kitűzött céljainak elérésében

Berlinből jelenti a Rador: A „Das Reich” című német újság „Morzsák Rooseveltnek” címmel ironikus hangon foglalkozik Roosevelt egyik kijelentésével, amely szerint sohasem tárgyalna Hitler kancellárral és „sohasem koldulna kenyérmorzsákat a győző asztaláról”.

A német lap felteszi a kérdést, vajon mik lehetnek azok a morzsák, amelyekre Roosevelt gondol és vajon mit ajánlhatna fel neki Németország, majd így folytatja:

„NINCSENEK MORZSÁK”

A német kormány nem bocsát áruba támaszpontokat, vagy koncessziókat, sem részvényeket, sem pedig kikötőket.

Nincsenek morzsák az asztalon, amelyeket Roosevelt megkaphatna.

Mert Rooseveltnek semmi keresnivalója sincs a német hatalom érdekerületén és sehohsem másutt Európában. Sohasem találhat semmit, amit gyűjthetne. Ime ez a különbség a németek és angolk között.

A német újság azután kijelenti, hogy éppen ez az ellentét a történelmi konfliktus értelme.

Anglia Európa feletti uralomért folytat harcot és ezért kéri Amerika segítségét, amit megfizet, míg Németország Európa függetlenségéért harcol az angol-amerikai uralmi követelések ellen, amelyeket ilyen nyíltan sohasem hirdettek és sohasem voltak gyan-

gásban megindokolva, mint az a program, amelyet Roosevelt és Churchill Wilson után másoltak.

TÖRTÉNELMI FURCSÁG

Megjegyezi a német lap azt is, hogy Roosevelt abban az ábrándban él, hogy az egyik napon mint a világ bírja az utasításokat adhat Európa népeinek, úgy ahogyan azt elődje, Wilson megkísérelte. Ezért követnek el mindent „Hitler kancellár és nemzeti szocialista erőinek megsemmisítésére.”

Rooseveltnek, az Egyesült Államok elnökének kijelentése, éppen mert az Egyesült Államok legalább forma szerint még semlegesek, történelmi furcsaság. Egyben a félelem jele is az új Európától, amely elejétől kezdve visszautasította Roosevelt és Churchill politikáját.

„SZABADON ÉS BIZTONSÁGBAN”

Mindezek ellenére — fejezi be a lap — sem Roosevelt, sem Churchill nem akadályozhatják meg, hogy ebből a háborúból megszülessen az új európai rend, amelyben az európai népek szabadon és biztonságban fognak élni és sohasem fenyegeti majd őket az angolok és amerikaiak. Minél jobban megértik a bolsevizmus erejét, amely utolsó szövetséges az angol-amerikai demokráciáknak, minél jobban visszavetik Sztalin hadseregét, annál erősebb lesz az új Európa alapja. Ezt a felszabadító folyamatot a világ egyetlen hatalma sem tudja már megakadályozni, vagy megzavarni.

Távlatok

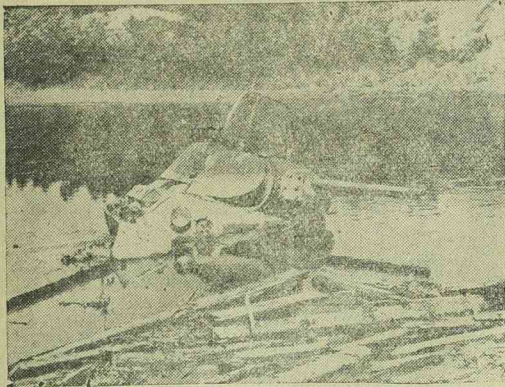
DE GAULLE GENERALIS elégedetlenül bagyta el Szíriát. Tulajdonképpen azért ment Szíriába, hogy hívét, Catroux generális támogatassa, aki ellentétbe került az angol megszálló katonai hatóságokkal. Ezek ugyanis arra törekednek, hogy megszüntessék a francia befolyást. Minden igyekezete ellenére sem tudta azonban De Gaulle elérni, hogy a Catroux által létesített hivatalok cselekvési szabadságot nyerjenek. Midőn az ellentétek már határozottan veszedelmes jelleget öltöttek, a Közelkelet minisztere, Oliver Lyttleton is Beyrutba utazott, hogy az áldatlan versengésnek véget vessen. Később azonban úgy döntött, hogy amíg a háboru tart, Szíriában az angol katonai hatóság fog mindenben végérvényesen intézkedni. Erről az elhatározásról értesítették De Gaulle is, de azzal, hogy a háboru után Franciaország természetesen visszanyeri Szíriában teljes mandatórius jogát. A jelek azonban arra mutatnak, hogy Angliának egészen más terve vannak. Az angol hatóságok most ugyanis mindenekelőtt azon fáradoznak, hogy egész Szíriában az angol bankszisztémát kiépítsék. Így a Barclaybank utasítást kapott, hogy Szíria minden jelentősebb városában fióközletet nyisson. Miután pedig az angol főke Közelkeleten mindig ott jelenik meg, ahol Anglia befolyását megalapozni és bővíteni akarja, kevés kílátás van arra, hogy a franciák régi joaik visszanyerését egyhamar remélhessék.

MOSZKVAI DIPLOMÁCIAI FORRÁSOK szerint — amint a Frankfurter Zeitung írja — a szovjet vezetés igen neheztel Angliára, mert a fegyverszállítások tekintetében mindaddig még egyetlen esetben sem mondott le Szovjetországra javára le-sőbbbségi jogairól. Moszkvában úgy vélik, hogy Londonban most számos szállítmányt bátran átengedhetnének, mert ugyanis Szovjetországra viseli e pillanatban a háboru legszörnyűbb terheit. Ugyancsak igen rossz néven veszik azt is, hogy Anglia még mindig késlekedik a halvány jelét sem mutatja annak, hogy tehermentesítő offenzívával siessen a vörösök segítségére. Ezzel szemben az angolok azt válaszolták volna, hogy az európai part Nyugaton annyira meg van tüzelve drótsövényekkel, ágyúkkal és mindennemű védművekkel, hogy ilyen vállalkozásra még csak gondolni sem lehet. Pedig a bolsevisták azt hangoztatják, hogy hasonló kedvező feltételek mellett talán sohasem nyilván többé támadásra alkalom. Ugyálszik azonban hiába minden jó szó, minden érv, az angolok csak nem hajlandók kitérni éln. Hy körülmények között némileg érthető, hogy London és Moszkva között bizony nem a legideálisabb az egyetértés a hadműveletek folytatása tekintetében.

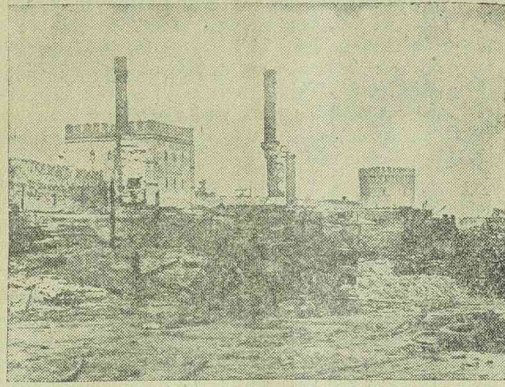
SOKAN TALÁN már az elkötözöttek sorában vélik Pietro Mascagnit, a nagy olasz zeneszerzőt, aki még a múlt század végén ajándékozta meg halhatatlan remekművével a világot. A Parasztszűcsület szerzője még most is él, sőt annak ellenére, hogy közeledik a nyolcvan esztendőhöz, még mindig legjobb egészséggel örvend. Nemesak a teste ép, hanem változatlanul friss a zenei szellemisége is, tovább komponál, alkot, a legutóbb pedig azzal örvendeztetette meg Róma közönségét, hogy személyesen vezényelt egy hangversenyen. Az ősi időkől megmaradt, nyitott Maxentius bazilikában, a Fórum Romanum-on zajlott le ez a szabadtéri hangverseny. A tér zsúfolásig megtelt arra a hirre, hogy maga Mascagni fogja vezényelni az előadandó műveket. De emelte az est fényét ez is, hogy egész Italia legkitűnőbb hangszer-együttese, a Santa Cecilia zenekar játszott ez alkalommal. Érdekes feljegyezni az előadott műveket is. A Sevillai borbély nyitánya volt az első szám, majd Verdi, Csajkovszki, Brahms és Beethoven művei kerültek sorra. Leírhatatlan lelkesedéssel ünnepezték az agg mestert, midőn fellépett az emelvényre. Majd lélegzetfójtó csend lett, mikor a vezénylőpálca fellendült. Mascagni semmit sem vesztett erejéből, ifjú lendületéből. De nemcsak a hallgató közönséget büvölte el a zeneiségben csodásan megifjodott mester, hanem teljesen lenyűgözte zenekarát is, mely szebben, színesebben, lelkesebben játszott, mint valaha. A tomboló tapsorkán után még saját műveiből vezényelt Pietro Mascagni, aki ma már utolsó élő képviselője a heroikus zenei alkotók rég porbatúnt nemzedékének.

ORGONA HANGVERSENY

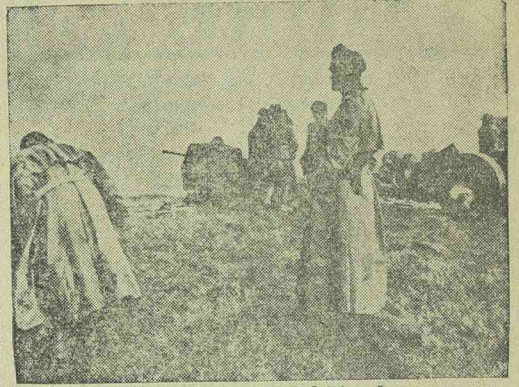
a Timisoara-erzsébetvárosi templomban szeptember hó 7-én, este 7 órakor

Egy folyó vízében elmerült szovjet páncélkocsi

A rommá lőtt Szmolenszk város egyik része

Német légharító ütegek a keleti fronton

Diplomáciai versenyfutás a Dardanellákért

A Szovjetunió és Anglia az ankarai kormány várható magatartását igyekszik kipuhatolni a tengerszorosok rezsímváltozása esetére Törökország nagy dilemma előtt áll

Berlinből jelenti a Rador: A török—iráni határon történt incidensek, amelyek a szovjet előőrsök és a török határőrök között folytak le, az első visszhangját képezik egy olyan helyzetnek, mely nem tartható fenn a Közelkeleten. Idetartoznak azok a szovjetkísérletek is, melyek arra irányulnak, hogy kipuhatolják az ankarai kormány állásfoglalását arra az esetre, ha kifejezett kérést intéznének hozzá a tengerszorosok igazgatási

rendszerének megváltoztatására.

Jól tájékozott körökben hangoztatják, hogy a tengerszorosokra irányuló követelés már nem késik soká és ez jelzi majd az események rohamos kialakulását Törökország állásfoglalásának tisztázása céljából. Ezzel kapcsolatosan hasonlóképpen lehetetlen tudomásul nem venni a Törökország és Anglia közt folyó közvetlen tárgyalásokat sem.

A teheráni kormány a fegyverszüneti feltételek betartását követeli

Teheránból jelenti a Rador: A teheráni kormány a fegyverszüneti feltételek alapján kérte a bolsevistákat, vonuljanak vissza Kasvin és Sharud környékéről, az angolokat pedig, hogy korlátozzák a megszállási övezetet. Az iráni kormány ezalatt folytatja a leszerelés végrehajtását.

AFGANISZTÁN HELYZETE IRÁNEHOZ HASONLÓ

Berlinből jelenti a Rador: Diplomáciai körökben tudni vélik, hogy Afganisztán helyzete Iránéhoz hasonló és hogy Anglia Afganisztánnal szemben is hasonló követelményeket támaszt, mint azt a teheráni kormánnyal szemben tette.

Bulgária a tengely mellett marad

A Stefani-iroda szófiai jelentése beszámoló Filoff bolgár miniszterelnök nyilatkozatáról, mely szerint a bolgár kormány megtett minden szükséges intézkedést az állam érdekeinek védelme céljából. A bolgár kormányelnök kijelentette, hogy Bulgária magatartása nem változott s nem is változik meg: Bulgária a

tengelyhatalmak mellett marad s részt vesz az új Európa megteremtésében. Popoff bolgár külügyminiszter hasonló értelemben nyilatkozott. A parlamenti többség csoportja, mely előtt a két kormányférfi nyilatkozata elhangzott, egyhangulag jóváhagyta a kormány politikáját. (Rador.)

Görög keleti egyházi misszió Besszarábiában

Missziós körútra indulnak az erdélyi és bánági görög keleti főpapok

Bucurestiből jelenti a Rador: Kedden Nicodim pátriárka estebédet rendezett a besszarabiai missziós körútra induló erdélyi és bánági görög keleti főpapok tiszteletére. A vacsorán megjelent Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes, Rosetti Radu nemzetművelési miniszter, Balan érsek, valamint Popovici Nicolae, Lazarescu Vasile, Nistor Veniamin és Magieru Andrei püspökök, továbbá több más egyházi személyiség.

A vacsorán felszólalt Nicodim pátriárka, aki meleg szavakkal említette meg azokat a kapcsolatokat, melyek az erdélyi egyházhoz és Balan érsekhez fűzik, majd dicsőítette a román katona és Antonescu Ion tábornagy-főparancsnok vitézségét. Öfelsége Mihai ki-

rállyal országgyarapító uralkodását, az államvezető-tábornagnak pedig újabb győzelmeket kívánva.

Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes beszédében rámutatott arra a jelentőségre, amellyel az egyház a román nép életében bír. Hangoztatta, hogy az erdélyi főpapok besszarabiai útja az erdélyi görög keleti egyház régi szokásainak újabb jele és a lebirhatatlan és megingathatatlan román nemzeti egység tanuságtétele.

Balan érsek köszönetet mondott a miniszterelnökhelyettesnek, majd az erdélyi görög keleti egyház örömét fejezte ki afelett, hogy résztvehet a keleti testvéreknek a hithez történő visszatértésében.

Disztrakomán elmélkedett

Kanada és Nagybritannia miniszterelnöke az angolszász háborús kérdésekről

Amszterdamból jelenti a Rador: A brit tájékoztató szolgálat szerint Mackenzie King kanadai miniszterelnök a Mansion House-ban tartott disztrakomán beszédet mondott és az Angliának adott kanadai segítségéről beszélt. Többek között kijelentette, hogy „azzal a segítséggel, amit Kanada adott eddig, Anglia nem fogja megnyerni ezt a háborút.”

Egyébként — hangoztatta a szónok — meg kell akadályozni, hogy a mostani háború a két földrész háborújává fajuljon. Kanada lehetne az „északi hid” An-

glia és az Egyesült Államok között.

A kanadai miniszterelnök beszédére Churchill válaszolt és azt mondotta, hogy a nagy világproblémát nem lehet megoldani

a nyugati félteke összes nemzetének közreműködése nélkül.

Churchill kijelentette azt is, hogy az Angliában levő kanadai csapatoknak még nem volt alkalmuk „erejüket összemérni az ellenséggel”, de adott pillanatban „az elsők között lesznek, akiket harcba vetnek.”

AZ ARADI „FORUM” filmszínház szeszonnító slágere

A levegő hősei

Ez a film a győzelmes német haderőt mutatja nekünk, a keleti fronton.

Amerikában szorítják az adóprést

Washingtonból jelenti a Rador: A szenátus 43 szavazattal 23 ellenében törvényt szavazott meg, melynek értelmében hat-hét millió adófizető köteles jövedelmi adót fizetni az Unióban. A törvénytervezetet ismét a képviselőház elé terjesztik, végleges döntés céljából. E törvény alkalmazása révén az Unió adójövedelme 300 millió dollárral gyarapodik majd.

A horvát akadémia alakuló ülése

Zágrábból jelentik: A horvát akadémia most tartotta alakuló ülését. Az akadémia célja, mint az alakuló ülésen hangoztatták, a közművelődés színvonalának emelése és a külföld megismertetése a horvát kultúrával és gazdasági élettel.

Új gyógymódot fedeztek fel az elmebaj kezelésére

Kopenhágából jelenti a Rador: Clemensen dán orvos — a Stefani hírszolgálati ügynökség értesülése szerint — új és hatásos gyógymódot talált fel az elmebaj gyógyítására. Az új gyógymódban — melynek egyébként uttörő kutatója Bini és Cerretti olasz orvos is — nagy szerepe van a villamos kezelésnek.

FORUM ARAD — Telefon 20-10 nyáron is nagy filmeket játszik

Városunk egyedüli jó szellőztetett, kellemesen hűvös terme MAI Egy élmény. Egy film, amelyről az egész város beszél

A múlt árnyai

A főszerepekben: Priscilla Lane, Claude Rains, Rosemary Lane, Jeffrey Lynn Műsorán kívül az UT-1-híradó külön kiadása Moszkva lángokban. Előadások 5, 7:15 és 9:30-kor. 3-kor matiné 30 lei egyszékes helyárral

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brațianu-tér 3.

Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György

Emineșcu-utca 8. Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre 48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Galamb a terítéken

Amint Brasov utcáin járt az ember, sokszor látott olyanféle képet, mint a Velencében járt nászutasok. Nem azért mert itt cölöpökre építették volna a házakat, vagy gondolás suhanna végig a házsorok között, hanem mert itt is éppoly sok volt a galamb, mint a velencei Szent Mark téren. Sőt itt is etették sokan ezeket a szelíd ártatlan senki madarait.

Megszokott kép volt nyitott ablakok mögött álló öreg urakat, hölgyeket, gyermekeket gabonásdobozzal a kézben látni, amint kiszórták az utstre az ezerével rajzó madarak közé a galambcsemegét. És láttunk a Fekete templom körül krugató bugó szürke galambfalkákat, amint itt tanyáztak, fiókat neveltek, vagy madártestvéreket fogadtak maguk közé. A régi várfalak résein is járkáltak s odukban tanyáztak, évről-évre egyre jobban szaporodva.

Az utóbbi időben azonban szemelláthatólag megfogyatkoztak. Okát nem tudja az, aki nem nézett utána. Pedig az eddigi etetési képeket korszerűbb látványosságok cserélték fel. Például:

Egy ur ablaka minden héten kétszer-háromszor reggel a megszokott időben megnyílik. Ott áll most is a doboz árpaal a kezében. Galamb is repül oda minden reggel. Nem sok, pár elszánt példány csupán. S amelyik ezek közül be talál szállni a jó csemegére, az bent is reked, mert az ur magaszerkesztette csukó eszközzel ilyenkor becsukja az ablakot s a galamb utja a pecsenyesütőben végződik.

Más felfedezés, amit az ifjabb nemzedék talált ki. Pár szem kukoricát jó kemény vékony fonálra kötve, les mögül kivetnek a galambok rendes gyülekező helyén. Ha valamelyik ilyen kukoricát találja lenyelni, fogva marad, mint hal a horgon. Az ilyen madár jövője is nagyon rövidre nyúlik.

Leleményes háziasszonyok is etetik város senki-madarait. Régi fűrésztő teknők kerülnek elő, alája szórják a sok jó madarcsemegét, itt is spárka a gyujtósinor, mely a legkisebb mozdulatra maga alá rejti a kis meggondolatlan galambajorságot.

Hiába, az emberi elme leleményessége határtalan. Ma már mindenki tudja, hogy a sült galamb nem repül. Előbb repül s azután sül meg. Ha pedig megsült, azt mondják jó pecsenye lesz belőle.

Biztosan sokan kóstolgtatják s azért csappant meg a város galambjainak a száma. Igric

— **MA, SZEPTEMBER 6-ÁN** öfelsége I. Mihai király trónralépésének és Antonescu Ion tábornagy-államvezető kormányzásának egy éves fordulójára alkalmából az ország valamennyi templomában istentiszteleteket mutatnak be a harctéren elesett katonák emlékéért. A házak és üzletek fellobogóznak. Antonescu Mihai miniszterelnökhelyettes rendelkezésére a közhivatalokban és magánintézményeknél rendes munka folyik.

— **A katonai vitézségével** visszaszerezte Besszarábiát és Bukovinát. Te polgár, mit tettél? Jegyeztél visszacsatolási kölcsönt?

— **Sebesült tisztek** kihallgatása az uralkodónál. Bucurestiből jelenti a Rador: Öfelsége Mihai király és Öfelsége Elena anyakirályné a sinaiai kastélyban a sinaiai kórházban ápolt sebesült tiszteket fogadták. A kihallgatás után a tiszteket ebéden vendégül látták.

— **Allami nyugdíjasok** nem tölthetnek be közhivatalt. A hivatalos lapban rendelettörvény jelent meg, amely az 1940 szeptember 14-iki köztisztviselői fizetésekről intézkedő rendelettörvény nyolcadik szakaszát módosította. A változott szöveg kimondja, hogy az állami, megyei és községi nyugdíjasok a jövőben nem tölthetnek be közhivatalt, politikai állások kivételével. Nem vonatkozik ez a rendelkezés a tovább szolgáló altisztekre, valamint a nyugdíjas tisztekre, ez utóbbiak a nemzetvédelmi minisztérium keretében napidíj ellenében állást elfoglalhatnak.

— **Élített bucuresti cipőkereskedő.** Bucurestiből jelenti a Rador: Pincu Rosu cipőkereskedőt három évi felfüggetlésre ítélték, mert nem tartott standard árut raktáron.

— **LEVELEK ÉS LEVELEZŐLAPOK TINTAVAL IRANDÓK.** Bucurestiből jelenti a Rador: A postavezérgazgatóság kéri a közönséget, hogy a leveleket, levelezőlapokat és az összes postai küldeményeket tintával írják, mert a ceruzairás könnyen elmosódik a szállítás alatt, ami megnehezíti a cenzuraszolgálat által végzett ellenőrzést és ezáltal a kézbesítés is késedelmes lesz.

— **Roosevelt vatikáni megbízottja** utban Róma felé. Newyorkból jelenti a Rador: Myron Taylor, Roosevelt rendkívüli vatikáni követe csütörtökön repülőgépen elindult Lisszabon felé, ahonnan tovább utazik Rómába és újból átveszi hivatala vezetését.

— **Letartóztattak két kommunista tisztviselőt** Spanyolországban. Madridból jelenti a Rador: Barcelonában letartóztatták Planas és Sole Berbera kommunista tisztviselőket, akiket hadbírószám elé állítottak. Planast azzal vádolják, hogy templomgyalázkodást követett el, ezenkívül letartóztatott és kifosztott több jobboldali személyt, akiket azután meg is öltek. Sola Berbera pedig Reus helységben az antifasista bizottság elnöke volt a spanyol polgárháború idején. Több jogtalan letartóztatást követett el, ezenkívül számos gyilkosság is terhelte lelkiismeretét. Mindkét kommunistára halálbüntetést kértek.

— **Zivatarban a fa alá állt, agyonütötte a villám.** Craiovaról jelenti: A doljmegeyi Tantareni közösségben megrendítő szerencsétlenség történt. Sarbu D. B. Ion falubeli gazda a falu határában legeltette jószágait, amikor hirtelen vihar kerekedett s a zivatar utolérte a hazafelé igyekvő embert és állatait. Sarbu ekkor szerencsétlenségére egy fa alatt keresett menedéket, melybe pár perc múlva becsapott a villám. Ott találták meg a szerencsétlen ember szénnéégett holttestét.

— **A világ legédesebb növénye.** Délamerikában felfedezték nemrég a világ legédesebb növényét. Ez a növény, melynek a stevia nevet adták, olyan anyagot tartalmaz, mely körülbelül háromszázszor édesebb a cukornál.

— **Tűzvész Lupeniben.** A Biruinta szövetség lupeni kézműárúüzletében tűz támadt. Az áru egy része elpusztult. A kárt százezer leire becsülik. A tűz rövidzárlat okozta.

— **Ujabb tizenöt ezer tonna német gabonát szállítanak Finnországba.** Helsinkiből jelenti az NTL, hogy az eddig szállított gabonamennyiségen kívül a közeli jövőben újabb tizenöt ezer tonna kenyérmag érkezik Finnországba.

IGAZOLVÁNYKÉPEK

Gyermekfelvételek **PORTRÉK**
MŰVESZI KIVITELBEN
JUTANYOS ÁRON
KÉSZÜLNEK

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

TIMIȘOARA I., PIATA LIBERTĂȚII 4.

— **Visszahívták az összes amerikai misszionáriusokat.** Newyorkból jelenti a Rador: A külföldre kiküldött amerikai misszionáriusok bostoni egyesülete közli, hogy a nemzetközi helyzet feszültsége miatt az összes amerikai misszionáriusokat visszahívták.

— **Amerikai hídfő Európában?** Berlinből jelenti a Rador: Az Azori-szigetek helyőrségeinek megerősítése és a Lisszabonban folyó lázas diplomáciai tevékenység újból az érdeklődés előterébe helyezte Portugália helyzetét. Az amerikai katonai szakvélemények, amelyek Írországgal és az Azori-szigetekkel foglalkoznak, utaltak arra, hogy szükség van legalább egy amerikai „hídfőre” Európában.

— **Biztosítva van Franciaország gabonaellátása.** Párisból jelenti az NTL, hogy a francia földművelésügyi minisztérium vezértitkáranak nyilatkozata szerint az idei év gabonatermése biztosítja a francia nép ételmét. A cséplés gyorsított ütemben történt elvégzése lehetőségét nyújtott a két termés közötti időre szükséges élelmiszek biztosítására is.

— **A Mureșba fulladt.** Albu Iie harminckét éves turdai illetőségű férfi a hunedoaramegyei Balomir községnél hat társával együtt a Mureșban fürdött. Közben a mély vízbe került és elmerült. Holttestét még nem találták meg.

— **Templomszentelés** lesz szeptember 8-án a Tarnava Mica-megyei Ogra községben. Az egyházi szertartást Márton Áron püspök végzi. A templomszentelés az egész környék katolikus lakosságának nagyszabású ünnepe lesz.

Hotel „Európa”-szálloda

Timișoara IV. Ru'. R. g. Mihai I. 17

A vasuti állomástól a Belyáro-ba vezető fúton

Központi fűtés
Hideg-meleg folyóvíz
Családi kényelem, olcsó árak
Telefon 21-19

A trópusok alatt

számtalan olyan sziget van, amelyen az embernek ugyiszólván nem is kell dolgoznia, hogy kenyerét megkeresse. Az egész munka, ami a bennszülöttre vár, sokhelyütt mindössze annyi, hogy fel kell másznia a magas kókuszpálmákra. Nem szabad ugyanis megvárni, míg a kokuszdió a pálmáról magától leesik: az ilyen gyümölcs már száraz és kevésbé jó. A bennszülöttek különböző módokat eszeltek ki a közel 30 méter magas pálmafák megmászására. Legügyesebben a malájok oldották meg a kókuszdiószedés kérdését: majmokat tanítottak be arra, hogy azok másszanak fel a fára helyettük. A majmok aztán ledobják a gyümölcsöt, úgyhogy ezek a délszumatrai bennszülöttek valóban elmondhatják, hogy a táplálék az ölükbe hull.

— **Füi-iparisoklák igazgatóinak** jogában áll a korengedély megadása. Bucurestiből jelenti: A nemzetművelésügyi minisztérium felhatalmazást adott a füi-iparisoklák igazgatóságának az I. és V. osztályba felveendő tanuló korengedélyének megadására, az 1936. évi ipari közoktatásügyi törvény 13. és 17. szakaszainak értelmében.

— **100 yard 8 másodperc alatt.** A róka gyorsabban fut, mint a leggyorsabb ember, ezt állapította meg Clarence Cottan, amerikai biológus, amikor az országuton automobilja elé került egy szürke róka. Cottan rátükkölt az állatra és azután a sebességmérőjét figyelte. A róka 100 yardot 8 másodpercnél valamivel kevesebb idő alatt futott. Az emberi futóversenyek rekordja ezen a távolságon 9.4 másodperc.

— **Kihuzta a kecske összes fogait,** mert a gyümölcsösben legelt. Turmu Severinből jelenti: Batoti községben Constantin I. Midan falubeli gazda ellen feljelentést tettek szomszédjai. Batoti öreg édesanyjának egy jámbor kecskéje volt s az éhes állat az elmúlt napok egyikén Midan gyümölcsöskertjében lelegelt az egyik fa alacsonyabban levő ágait, illetve levelét. Midan ezért annyira megharagudott, hogy harapofogóval kihuzta a szerencsétlen állat valamennyi fogát. Az önmagáról meglepedkezett állatkínzó ember tettét szomszédai az illetékes hatóságok tudomására hozták.

Rádió

SZOMBAT, SZEPTEMBER 6.

Bucuresti: 6 Indulók, hírek, hangverseny. 12.20: Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Katonaóra. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.30 Hírek. 17.40 Előadás. 18.15 A rádiózenekar hangversenye. 19 Előadás. 19.15 A hangverseny folytatása. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó.

Rövidhullámu román adó. 23 Német nyelvű adás, hanglemezek. 23.20 Olasz nyelvű adás, hanglemezek. 23.40 Francia nyelvű adás, hanglemezek. 24 Angol nyelvű adás, hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Ebresztő, torna, 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Előadás az olasz újsági ásról. 10.45 Felolvasás. 11.30 Ifjúsági félóra. 12.10 Cigányzene. 12.40 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 15 Árfolyamhírek. 15.20 Katonazene. 16.10 Tarka ifjúsági délután „Bucu s szünidőtől” címen. 16.45 Hírek. 17.15 Zenekari hangverseny. 18.10 Felolvasás. 18.35 Dömötör Tibor hegedül. 19 Hírek. 19.20 Házibál címen vidám jelenet. Közreműködik Dayka Margit és Jávor Pál. 19.40 Szimfonikus jazz-hangverseny. 20.40 Az ismeretlen Vajda János. Ússzeállította Bóka László, a verseket Timár József mondja el. 21.10 Hanglemezek. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 23 Idegnyelvű hírek. 23.25 Tánccene. 24 Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

Fordításokat

magyarból németre és németből magyarra, irodalmi és szakműveket vállalok. Timișoara II., Strada Rusuanu Şti 2 sz.ú.

— **Piros és sárga behívóval rendelkezők figyelmebe.** Az aradi rendőrkészlet MONT hivatala közli a BT 1, BT 2 és BT 3 egyesillagos piros, vagy sárga behívóparancsal rendelkező tisztekkel, altisztekkel és legénységi állománybeliekkel, hogy azonnal jelentkezzenek katonai egységüknek.

— **Nincs többé elsőtétítési gyakorlat Aradon.** Bucurestiből rendelet érkezett az aradi prefektúra légvédelmi hivatalához, amelynek értelmében a szokásos péntek esti elsőtétítési gyakorlatokat újabb intézkedésig felfüggesztették. Az elsőtétítéshez szükséges felszereléseket jó állapotban kell megőrizni.

— **Laval két hét múlva már elhagyhatja a kórházat.** Párisból jelenti a Rador: De Brinon, a megszállott francia területek kormánybiztosa Versaillesből visszaérkezett Párisba, ahol az újságírók érdeklődésére kijelentette, hogy Laval egészségi állapota sokat javult, úgy hogy két hét múlva elhagyhatja a kórházat s egy hónap múlva ismét folytathatja megszokott tevékenységét. Mától kezdve Laval egészségi állapotáról már csak egyszer adnak ki naponta orvosi jelentést.

— **Uj maximális árak Aradon.** Az aradi városi ármegállapító bizottság szeptemberre az elsőrendű közszükségleti cikkek árát az alábbiakban határozta meg: Marhabus sültnek tíz százalék esonttal 86, sertés hússal sültnek ugyancsak tíz százalék esonttal 116, a sertés más részei 140, zsír 170, zsirnak való szalonna 172, hárj 174, juhús (hátsó rész) 74, első rész 70, mindkét esetben 20 százalék esonttal, bányhús 80—86, füstölt szalonna 220, sertés szalámi 116, főtt sonka 240, friss sertés kolbász 140. Tej a piacon termelőtől 12, termelő által házhoz szállítva 13, tejesarnokban 13, tejesarnokból hazaszállítva 14, tiz tehénnél többel rendelkező tejgazdaságból hazaszállítva 14, vaj 220, kisenyben 250, főzővaj 150, tejfel 60—78, Burgonya 7—8, zöldbab 10—15, száraz bab 20, hagyma 16, káposzta feje 4—6, Kristály cukor 43, kockacukor 46. Éttermi árak: háromfogásos ebéd első osztályos étteremben 75, másodosztályos 65, harmadosztály 55. Bérkoesiárak: a belvárosból a várba 25, a belvárosból a villamosállomáig 25, ugyancsak a belvárosból az aradulnoui hidig 25, a belvárosból a CFR állomáig 30, a belvárosból a temetőig 35. Várakozásért egy órára 55 lei, fél órára 30 lei, negyed órára 20 lei a díj. Éjjel a díjak 25 százalékkal emelkednek (este 9-től reggel 6 óráig.) A bérgekőcsik díjazása annyi, amennyit a taxaméter mutat, illetve annál 25 százalékkal több.

— **Lettországhoz bevezették a polgári közigazgatást.** Rigából jelenti az NIT, hogy a többi keleti tartományokhoz hasonlóan Lettországhoz is bevezették a polgári közigazgatást.

— **Iskolai hír.** A jelen iskolai évben az aradi római katolikus magyar elemi leányiskolában megnyílik az V. osztály. A beiratás szeptember 8-ig tart. **Iszogatóság.**

Legideálisabb arcszépítő, finomító a FÖLDES-féle GENIUS arccrém, esteli és nappali használatra, 1 tégely ára lei 60.—, GENIUS-puder 1 doboz ára lei 60.— FÖLDES GYÓGYSZERTÁR, ARAD.

— **Vaskeresztrel kitüntetett német repülőbiztosok.** Berlinből jelenti a Rador, hogy a vezéri főhadiszálláson Hitler vezér és kancellár, a német véderő legfőbb parancsnoka személyesen nyújtotta át a Vaskereszt lovagkeresztjéhez a tölgyfalombot Hahn repülőszázadosnak, Philipp és Baer repülőhadnagyoknak. A három tiszt a keleti arcvonalon különösen jelentős eredményt ért el.

— **Halál vár a védtelen polgárok gyilkosaira.** Posenből jelenti a Rador: A posen; különleges törvényeszkész esütőtörtökön hozott ítéletet a volt lengyel rendőrök egy csoportja ügyében, melynek tagjai Obornik város német lakosait a számkivetésbe kísérték és kegyetlenkedtek a védtelen emberekkel. A két fővádolt — egy volt rendőrkapitány és adjutánsa — 133 gyilkosságot követett el. Mindkettőt salátra ítélték. Rajtuk kívül halálra ítélték még tizenhat vádlottat, akik egyénenként egy vagy két gyilkosságot követtek el. Tíz vádlottat a bíróság fölmentett.

— **Japán nem maradhat közömbös.** A zanisztán sorsát illetőleg, Tokióból jelenti a Rador: A japán sajtó továbbra is nagy érdeklődéssel foglalkozik Angliának az ázsiai nemzetekkel szembeni magatartásával és különösképp Afganisztán sorsával. A „Hochi” című japán lap azt írja, hogy a brit propaganda azon a ponton van, hogy Afganisztán ellen is oly kampányt indítson, mely Irán megrohanására vezetett. Afganisztán azonban az ázsiai életérhez tartozik és Japának figyelemmel kell kísérnie az angolok és amerikaiak magatartását és tevékenységét ezen a téren. A „Mivako” című japán lap megállapítja, hogy Japán a hírtombahalmi egyezményre alapozott politikát folytat, melyvel összefüggésbe hozandó az a tény, hogy Roosevelt elnök legutóbbi beszédében nem tért ki Japánra.

— **Gyilkosság Arad megyében.** A hegyaljai Sírria községben gyilkosság történt. Avramuti Miron sriai és Bota Remus galsai legények régebbi idő óta haragban voltak Gherman Ioan 21 éves sriai legénnyel. Az elmúlt este összetalálkoztak, szóváltás keletkezett közöttük, minek következtében Ghermant olyan súlyosan összeverték haragosai, hogy félóra múlva meghalt.

— **Megérkezett az első amerikai kőolajszállítmány a Szovjetunióba.** Newyorki Rador jelentés: Az amerikai rádióállomások értesülése szerint az első amerikai kőolajszállító hajó megérkezett Vladivosztok kikötőjébe.

— **Öngyilkosság az aradi kórházban.** Megdőbentő öngyilkosság történt tegnap délután az aradi kórházban. Avram Nicolae kórházi ápojt, a kórház padlásán felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már holt volt. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Aradon emelkedett a kéményseprési díj.** Aradon a város emelte a kéményseprési díjakat és a kéményegetés árát, amely a következő: a földszintes lakásokból kivezető cilindres kémény díja 6 lei, míg a lakásból kivezető emelkedő kémény tisztítási díja 8 lei. A földszintes ház olyan cilindres kéménye, amely a pincéből vezet fel 8 lei, míg a másik építési kémény díja 11 lei, az első emeletről vezető cilindres kémény tisztítási díja 6 lei, a második 8 lei, az emeletes ház olyan cilindres kéménye, amely a földszintről vezet fel 8 lei, illetve 11 lei, a pincéből pedig 10, illetve 14 lei. Kétemeletes ház kéménytisztítása az első esoporthoz tartozó 6 és a második 8, az első emeletől 8, illetve 11, a földszintről 10, illetve 14 lei, míg a pincéből a cilindres kémény tisztítási díja 12, a második 17 lei.

— **Ujabb aradi zsidó ingatlanok,** amelyeket nyolc napon belül át kell adni. Ujabb az alábbi aradi zsidó ingatlan-tulajdonosok kaptak felszólítást, hogy a romanizálás központ különleges megbízottai nyolc napon belül átveszik kisajátított ingatlanukat: Bársony István, Neuman Regina, özv. Farkas Józsefné, Marksamér I. Etelka, Weisz Cecilia és Ilona, Weininger István, Steinberg Rudolf, Farkas Béla és Rachelia, Mörizs Károly, Egri Sándor, Braun Irén, Goldman Sándor, Pényes Mihály, Klinger Aranka, Gartner Ferenc, Nagy Irén, Schwartz Sándor, Gál Erzsébet, Gerő Artur, Pelter Rudolf, Hammer Lajos, özv. Mencer Árpádné, Mamer Vilmos Joana, Tauscher Jenő, Reder Francis, Valdman Izidorné, Gross Laura, Korányi Matild, Fink Gizella Béla, Dick Jolán Miksa, Guttman Aladár, Schwartz Aladár, Bleier Ignác Ilona, Pollak Vilmos, Spitz Jenő Samos, Szép Gizella és Szeréna, Lészai Árpád, Lészai Béla, Khon Vilmos, Szerényi Anna, Winkler Lajos, Steiner Bernát és Julia, Fleissig Matild, Farkas Béla, Izsak Philip és András, Weisberger Lipót, Biener Eszter és József, Varjas Imre és Margit, Serena Emanuel és Lázár György, özv. Salgó Pálné, Raneliel Emil és Zelma, Nagy Irén, Hajós Elza Sándor, Leny és Hersch Dezső, Rónai Dávid, Vincez Ödön, Szilberman Sia, Ressel Rubin és Iva, Alexandrescu Gerő, Szam Ehrenfeld, Pollak Imre, Hoffmann Erzsébet, Kohn Áron, Stern Géza és Erzsébet, Pütlő Irén és Viktor, Halász Erzsébet és Dezső, Ferber Szidónia, Dolja Ilona, Halász Erzsébet, Ehrenfeld Sámuel, a zsidó hitközség, Róna Ilona Vilmos, Stein Vilmos és Adela, Hirsch Fani és Jenő, Markler Margit és Juliánna, Altstein Lujza Mór, özv. Farkas Silvia, Berkó Adolf, Seliger Edit, Pataki Lila, Reder Janka Adolf, Kramer Réza és Topt Mihály.

A feketetengeri német partvédelem ébersége megghiúsított egy szovjet partraszállási kísérletet

Berlinből jelenti a Rador: Szeptember másodikán este egy bolsevista rohamcsoporthoz kétségbeesett kísérlettel át akart kelni a Dnyeperen. A német győtelenség a bolsevistákat heves gépfegyvertűvel fogadta s azok súlyos veszteséggel visszavonultak, anélkül, hogy a folyó nyugati partjára léphetek volna.

A Dnyeper alsó folyásánál a német tüzérség sikeresen bombázta a folyó keleti részén fekvő megerősített ellenséges állásokat. A hadianyaglerakatokat letálatatok érték, a számtalan robbanást követő dörgések pedig gyengítették az ellenség ellenség ellenálló erejét.

Szeptember másodikán éjjel a bolsevisták partraszállást akartak megkísérlni az egyik német kézen lévő feketetengeri kikötőnél.

A sötétség leple alatt öt csapat szállító szovjet-hajó közeledett a parthoz, egy ágyúszázad és két órhajó kíséretében.

A német őrség azonban idejében meglátta a szovjet hajókat, azonnal heves gépfegyvertűt intézett ellenük és visszatérésre kényszerítette őket.

— **A zágrábi román katonai attasé bemutatkozása.** Zágrábról jelenti a Rador: Corbuleanu ezredes, zágrábi román katonai attasé átvette hivatalát. Corbuleanu ezredes Buzdugan román követ munkatta be Pavelics Ante horvát államvezetőnek és Kvaternik marsallnak.

— **Eden is tárgyal a Szovjettel.** A Rador newyorki jelentése szerint Eden valószínűleg szintén részt vesz a moszkvai angol-szovjet megbeszélésekben.

— **Sidi el Barrani körüli az olaszok tízenyolc angol gépet lelőttek.** Rómából jelenti a Rador az olasz főhadiszállás közleményét, amely beszámol arról, hogy az olasz légierő sikeres támadásaival újabb jelentős károkat okozott az ellenségnek. Tobruknál a kikötői berendezéseket, míg Marsa Matruhnál gépesített különítményeket és ütegállásokat bombáztak. Sidi el Barraninál vadászgépek gépjárműszlonokat szórak szét, az ottani repülőter felett vívott harcban tízenyolc angol gép zuhant le. Az angolok Dernát támadták és eközben néhány polgári személy meghalt, több ház pedig megrongálódott.

Teke sport

A teke sport vasárnapi aradi műsora változatos és érdekes, mert megkezdődnek a városbajnoki küzdelmek. Ugyancsak vasárnap kerül döntésre a kerületi bajnokság döntőmérkőzése, melyben a Prieteni látja vendégül a timisoarai vasutasok hatos csapatát. A Metallurgist egyéni versenye teszi még színesebbé a vasárnap teke sportját, melyet újra régi otthonukban a „Farkasverem”-ben rendez meg szombaton este este vasárnap egész napon át a derék vasas együttes.

A vasárnapi teke műsor egyébként a következő:

Bajnoki mérkőzések:

- Rapid—Transilvania 17 órákor.
- Tricolor—Infratirea 18 órákor.
- Fortuna—Gutenberg 17 órákor.
- Metallurgist—Macelari 16 órákor.

A Prieteni—Crisana mérkőzést a csapatok másirányu elfoglaltsága miatt hétközben játsszák le.

Kerületi döntőmérkőzés:

- Prieteni—CFR Timisoara 15 óra.

Barátságos mérkőzés:

- Crisana CFR—CFR Timisoara 16 óra.

Egyéni versenye:

Metallurgistul egyéni versenye, szombat este 20 óráig, vasárnap este 21 óráig.

Ügyeletes gyógyszerárak

Szombaton, szeptember 6-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Angel (Catedralei-tér), Omescu (Regina Maria-ut és Alexandri-utca sarok) és Kesztenbaum (a gyermekkorházal szemben).

Szombattól, szeptember 6-tól szeptember 12-ig Brasovban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Cuteanu gyógyszerár (Str. Lunga 1) és Schuzter gyógyszerár (Str. Regele Carol 56).

Muzi

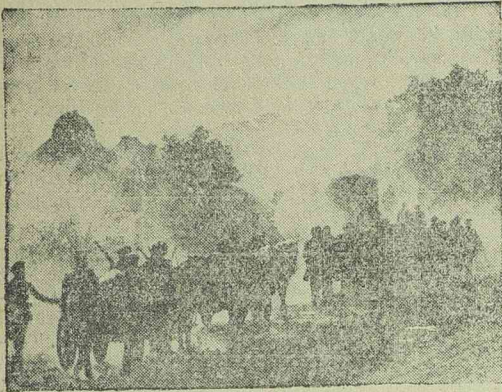
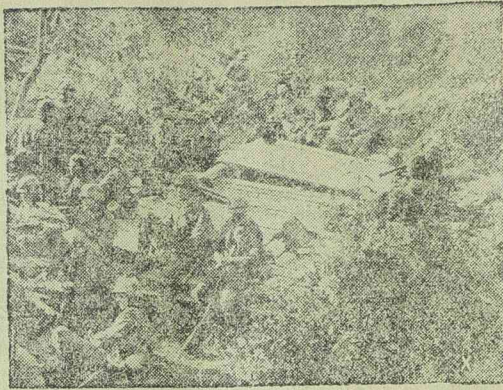
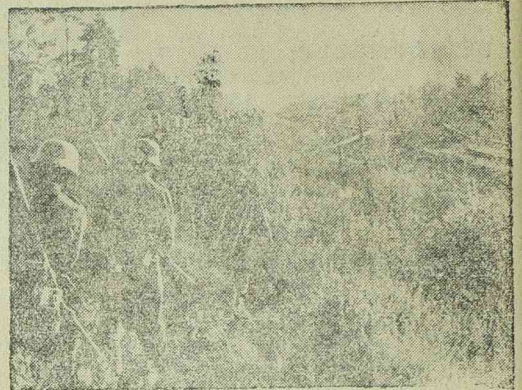
Aradon szombaton a mozik műsora a következő: Corso Bevárhajók előre (Német film.) Fórum: A múlt árnyai (Amerikai film.)

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64
Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

Buvarhajók előre

A legendás hírű német tengerészeti dicsősége, győzelme, merész és emberfeletti teljesítményének hősi eposzát ez a film. Hámulatra méltó csodálatos harcra ez a számra kisebb, de hősiességben s odaadásban nagyobb német tengerészeti Anglia hadilottájával. Ez már nem is film, ez már egy csodálatos teljesítmény. Ezt a filmet minden embernek meg kell látnia, hogy bepillantást nyerjen a mai történelem izzó kohójába. Fő szereplők:

L. Werner, Herbert Wilk, H. Engelmann
Híradó: Moszkva lángokban

Német csapatok előnyomulása
UkrajnábanA keleti fronton harcoló német csapatok
pihenőjeErdő szélén halad előre
a német gyalogság

A hosszú élet titka

Egy amerikai biztosító társaság matematikai részletes statisztikát csináltak hosszú évek haláladási adataiból, hogy aztán az orvosok segítségével megpróbáljanak törvényszerűségeket találni a hosszú élet titkára. 185.579 kővér és 530.108 sovány ember adatai szerepeltek a statisztikában s kétségtelennek látszott, hogy a kövéreknél valóban valamivel nagyobb mértékben jelentkeznek az öregedéssel járó betegségek: szívbaj, érlemezésedés, cukorbetegség, vesebaj, mint a soványaknál. A fertőző betegségek viszont egyformán érhetik a sovány és a kővér embert. A statisztikai adatok részletes feldolgozásából aztán az az érdekes szabály alakult ki, hogy annak van nagy valószínűsége hosszú öregesre, kinek testsúlya 30 éves korában öt kilóval nagyobb az átlagosnál, de azontul nem hizik, hanem inkább fogy egy keveset, úgyhogy 50 éves korára kisebb legyen a testsúlya az átlagosnál.

— A laborista párt élesen támadta a Churchill-kormányt. Lisszabonból jelenti a Rador: Londonból szerzett hírek szerint az edinburghi laborista nagygyűlésen kiderült, hogy az angol hadiiparban a munkások és munkásnők tulságosan felemelt munkaideje nagy zavarokat okoz a termelésben. A kongresszus határozatilag kimondotta, hogy a hadiipari munkásnak hetenkint egy napi pihenőt kell biztosítani. A brit cenzura ellenőrzését kikerülő egyes beszámolókból megállapítható, hogy a kongresszus ülésein heves viták voltak és élesen támadták a kormányt a társadalmi biztosítással kapcsolatban.

— Mentőállomások számára. Sanghaiban az állatvédő egyesület mentőállomást szervezett kutyák és macskák számára. Ez állomás különleges mentőgépkocsikat járat a beteg, vagy szerencsétlenül járt állatok szállítására.

— Roosevelt és Konoje találkozásának híre — hirlapi kacsa. Berlinből jelenti a Rador: Roosevelt és Konoje herceg tervezett találkozásának cselekedete nem akadályozta meg a külföldi sajtót, hogy ne foglalkozzék továbbra is Japán helyzetével Amerikával szemben s a tárgyalások megkezdésére alkalmasnak mutatkozó amerikai magatartással. Berlinben ezen híreszteléseket, tekintettel Japánnak a háromhatalmi egyezményben vállalt kötelezettségeire, komolytalannak minősítik.

— Istentisztelet siketnémák számára. Berlin egyik templomában minden vasárnap siketnémák gyűlekeznek papjuk köré és áhitattal hallgatják a prédikációt. A pap szájozódulataiból, taglejtéséből és kifejező arcbeszédéből, mellyel szavait kíséri, felérül a hívek előtt a prédikáció szellemi tartalma. Az istentisztelet igen jól megvilágított helyiségben történik, hogy a siketnémák a pap legkisebb mozdulatát is tisztán láthassák.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen gyermekünk

NAGY SANYIKA

temetésén megjelentek, vagy részvételükkel bármilyen módon mértéketlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálas köszönetet.

Arad 1941 szeptember 5.

Nagy-család

SPORTTESEMÉNYEK

Jóváhagyta a szövetség a Chinezul és CAMT fuzióját

Bucurestiből érkezett telefonjelentés szerint a labdarúgószövetség jóváhagyta a Chinezul-CAMT fuzióját és a két csapat ezután egy egyesületbe tömörülve szerepel. A fuzió folytán már a vasárnapi sportprogram is megváltozott. A Ripensia ugyanis, amelynek a CAMT ellen kellett volna játszani, ellenfél nél-

kül maradt és ezért a szövetség úgy intézkedett, hogy holnap a Ripensia-Rapid mérkőzést bonyolítja le. A Rapid ellenfele a Politechnica lett volna, de a miégymestárok játékosai közül számosan még nincsenek Timisoaran és ezért ezt a mérkőzést sem lehetett volna megtartani.

Tíz csoportban hatvankilenc egyesület rajtolt a háborús »Basarabia-Kupaért«

Elsőnek jelentettük, hogy a háborús »Basarabia-Kupa« küzdelmek vasárnap, a timisoarai körzet csapatai között megindulnak és egyben ismertettük a műsört is. Most közöljük az összes csoportok összeállítását, szám szerint tízet, amelybe összesen 69. arra érdemes egyesületet sorozott be a labdarúgószövetség szakbizottsága. A timisoarai körzet kivételével, amelyben, mint ismeretes, már vasárnap megindulnak a küzdelmek, a többi kilencben csak jövő vasárnap, azaz szeptember 14-én kezdődnek a mérkőzések. Az egyes csoportokban 5—10 között változik a résztvevők száma. A legtöbb csapat (10) a timisoarai körzetben van, míg a legkevesebb (5) a Braila—Galati csoportban. A csoportok összeállítása különben ez:

I. Timisoara: 1. UDR. 2. SSMR (Resita). 3. Ripensia. 4. Electrica. 5. Rapid. 6. Chinezul. 7. CFR. 8. Politechnica. 9. CAMT (Timisoara). 10. Vulturii (Lugoj).

II. Arad. 1. Gloria. 2. Crisana CFR. 3. SGA. 4. Astra. 5. Unirea. 6. Transilvania (Arad). 7. Mica (Brad).

III. Oltenia: 1. FC Craiova. 2. Muncitorii. 3. Oltenia. 4. Dunarea (Craiova). 5. CFR. 6. Cerna (Turnu-Severin).

IV. Jiul-völgy: 1. Jiul (Petrosani). 2. Minerul (Lupeni). 3. CFR (Simeria). 4. U. M. Cugir. 5. CS Aninoasa. 6. CS Lonea. 7. Corvinul (Deva).

V. Sibiu: 1. SGS (Sibiu). 2. Vitrometan (Medias). 3. Universitatea. 4. Muncitorii. 5. CFR (Sibiu). 6. Explosivi (Fagaras).

VI. Turda: 1. Victoria Cimentul (Turda). 2. Industria Sarnei (Campia Turzii). 3. Muresul (Tarnaveni). 4. Ariesul (Turda). 5. Unirea (Alba-Julia). 6. Unirea (Ludus). 7. CFR (Teius). 8. Solvay (Uioara).

VII. Brasov: 1. ACFR (Brasov). 2. Barsa (Zarnesti). 3. Metrom (Brasov). 4. Malaxa (Tohan). 5. UAB. 6. Voina (Brasov).

VIII. Ploesti: 1. FC Ploesti. 2. FC Prahova (Ploesti). 3. Concordia (Gura Ocnitei). 4. Astra (Moreni). 5. Steaua Romana (Campina). 6. Romano-Americana (Ploesti).

IX. Dunarea: 1. FC Braila. 2. Franco Romana (Braila). 3. Gloria CFR. 4. DVA (Galati). 5. VTM (Braila).

X. Bucuresti: 1. Unirea Tricolor. 2. Rapid. 3. Venus. 4. Sportul Studentesc. 5. Juventus. 6. Olimpia. 7. Turda. 8. Carmen.

Amint látható, játékerőben a timisoarai és a bucarestii csoportok vezetnek, de a többiben is sokat jelent majd az egyes körzetek sportszintjének emelkedése szempontjából az a körülmény, hogy a kisebb csapatok komoly küzdelemben vetélkedhetnek a nagyobbakkal.

Sport hírek mindenfelől

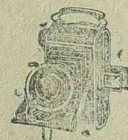
Az Antwerpen melletti Lackborsban tartották meg Belgium évi uszóbajnokságait. A versenyt rendkívül hideg időben bonyolították le és ez az eredményeken meglátszik. Részletes eredmények: 200 gyors: Van Halme 2:34.4, 400 m gyors: Lateur 5:42, 100 m hát: De Smet 1:15.6, 400 m hölgy gyors: Caroen 5:59.8, 4x100 m hölgy gyorsváltó: ZC Olimpic 5:34.

A stockholmi tüzoltók (a Brandkaren) csapata 17:02.8-ra javította az Indiana-egyetem 17:16.2-ös 4x1 mérföldes világcusát. A tüzoltóegyesület ellen egy alkalmi vegyes csapat állt ki. A két csapat tagjai és a részdíjak a következők: Brandkaren: J. Nilsson 4:13.4, Karlén 4:19.4, Kälarne 4:16, Hellström 4:14. Az ellenfél: Akerberg 4:15.8, Nilsson 4:16.8, Ahlsén 4:16.2, Andö 4:22.8. Így tehát a másodikkal befutó vegyes csapat is 17:11.4-t a világcusánál jobb időt ért el.

Primo Carnera, az egykori hívatásos ökölvívó világbajnok, akiről már megirtuk, hogy egyidejűleg filmzéssel foglalkozott, most újból versenyezni fog, de nem a szorítóban, hanem a birkozószőnyegen. Hívatásos szabadstílusú birkozó lesz az „eleven husztorony”.

A 40:33 arányú olasz-magyar hölgy uszóversenyről már röviden beszámoltunk, most a következőkben részletesen ismertetjük az eredményeket: 100 m hát: Novák Ilonka 1:19.9, magyar csúcseredmény, Lovász Gitta 1:26.8, Dertuzzi 1:27.5, Skerl 1:28, 100 m gyors: Santoro 1:12.4, Kuschnigg 1:12.5, Novák Ilona 1:13.2, Tiszolczy 1:14.9, 400 m gyors: Radivo 5:55.5, olasz csúcseredmény, Crugola 5:58.9, Novák Ilona 6:04.6, 200 m mell: Rigoni 3:29.2, Prekop 3:30.9, Agoston Anna 3:34.1, 4x100 m gyorsváltó: 4:54.4 Olasz csúcseredménnyel győztek az olaszok. Műugrás: Zságot Irén 107 pont, Ligeti Magda és Lanzi 90 pont, Toronyugrás: Ligeti Magda 37, Lanzi 33 pont. A tartalékos magyar hölgy csapat megtette a magáét.

Kiváló eredménnyel nyerte a német marathoni bajnokságot a berlini Borgsen, ideje 2:33:30.8. Második Wöber 2:34:27.3, 3. Puch 2:34:52.4. Az 50 km-es gyaloglóbajnokságban győzött Grittner 4:31:13.8 idővel. A 10 km-es bajnokságban 1. Schmidt 49:19.2.

Sport-Foto-Optic

A legolcsóbb sport-cékkék és azok javítása

A. M. Müller-nél

TIMISOARA

I., Str. Soltérier 11

Telefon 10-19 Fióküzlet: IV. Bul. Bethelot 10

= KÖZGAZDASÁG =

A háboru nem rendítette meg az ország pénzügyeit és gazdasági életét

A szlovák rádió méltatása Romániáról

A pozsonyi szlovák rádióban legutóbb előadás hangzott el Romániáról, amelyben az előadó méltatta a román nép nevelése és életszínvonalának emelésében elért fejlődést.

A román nacionalizmus a népből gyökerezik és az építő erők közreműködésével példásan fegyvermezett. Megállapította, hogy az ifjúság nevelése mintaszerű, a román hadseregről szólva pedig rámutatott arra, hogy rátermett vezetői révén Keleten elérte céljait.

Az ország gazdasági életével kapcsolatosan megjegyezte az előadó, hogy a föld népének és a munkásságnak a közreműködése értékes.

A háboru nem rendítette meg sem a pénzügyeket, sem a gazdasági életét.

A román vállalatok tervszerű munkával támogatják a kormányt. A termés jó, az ipar teljes kapacitással dolgozik, az állam támogatja a mezőgazdaságot, a mángazdaság virágzó. Az ország minden lakosa részt vesz a visszaesés elleni kölesön jegyzésében és így Romániának sikerült legyőznie annak a szerencsétlen konjunktúrának a nehézségeit, amelyeken a múlt esztendőben átesett

— fejeződött be az előadás a szlovák rádióban. (Rador.)

A községi illetékek módosítása

A hivatalos lapban megjelent rendelet törvény módosítja a közigazgatási törvényhez mellékelt községi adó és illetéktáblázatot. Eszerint a beépített és beépítetlen telkek, homlokzata előtt levő terület seprése, locsolása, személtelése és hőeltakarítása folyóméterenként a következőképpen változik: Központban ötven folyóméterig évenként 30 lei folyóméterenként, ötvenegy és hetvenöt folyóméter között folyóméterenként évi 25 lei, ezen felül évi 20 lei illeték fizetendő. Központtól távolabb eső negyedben

harminc folyóméterig évi 20 lei folyóméterenként, harmincegy és száz folyóméter között évi 15 lei folyóméterenként, ezen felül évi 10 lei minden folyóméter után. Külvárosban száz folyóméterig évi 15 lei folyóméterenként, huszonegy és száz folyóméter között 10 lei és ezen felül 5 lei az illeték. Ahol vendéglők, kávéházak, bodegák, valamint kereskedelmi és ipari vállalatok működnek, azok fontossága szerint ezeket az illetékeket legfeljebb ötven százalékkal lehet emelni.

Mezőgazdasági helyzetjelentés. A földművelésügyi minisztérium közlése alapján a Rador jelenti, hogy az utóbbi napok esőzése országos jellegű volt. Az őszi szántás az egyes helyeken még mindig uralgó szárazság miatt nehézségekkel küzd, ezzel szemben a cséplés kedvező körülmények között folytatódik és néhány napon belül az egész országban befejezést nyer. Megkezdtek a bab, napraforgó és repce betakarítását.

Németország török dohányt vásárol. Németország legutóbb tíz millió török font értékben vásárolt dohányt Törökországban. Ennek ellenértékéért a német hivatalom közszükségleti cikkeket szállít.

Szlovákia gazdasági tárgyalásai. Szlovákia szeptember hónapban egész sor gazdasági tárgyalást bonyolított le a külföldi államokkal. Így most kezdődtek a tárgyalások a szlovák és bolgár kereskedelmi bizottság között Pozsonyban. Ezt követően összeül a magyar-szlovák bizottság, amely a két ország közötti hatályosabb árucseré alapjait lesz hivatott megteremteni. Megbeszélések indulnak Szlovákia és Horvátország között is kereskedelmi árucsereregymény létrehozása tekintetében. Szlovákia még annak idején 19 millió korona értékben rendelt különböző árucikkeket az egykori Délszláviától, a rendelést most Horvátország veszi át. Végül szeptember végén szlovák gazdasági bizottság utazik Olaszországba.

Minden hónap végén kell beszolgáltatni a zárolt gyaljut. Megírtuk, hogy a nemzetgazdasági minisztérium zárta a gyaljutszervezeteket, beszolgáltatási határidőül pedig szeptember 30-át jelölte meg. Most közli a minisztérium, hogy a jövőben a zárolt készleteket minden hónap utolsó napjára kell beszolgáltatni a mezőgazdasági szindikátusok központi uniója által felállított gyűjtő központokhoz.

Napi háromszáz vagon tüzfát szállítanak Bucurestibe. A közellátási államtitkárság Bucuresti tüzfáclátásának megoldása érdekében három körzetre osztotta fel a fővárost, amelyet az államtitkárság, a polgármesteri hivatal és a kereskedelmi kamara megbízottai ellenőriznek. Közülük szerint megélnékült a Bucurestibe irányuló tüzfaszállítás, mert naponta háromszáz vagon tüzelőanyag érkezik a különböző rakodóállomásokra.

Gyenge az egyiptomi gabonatermés. Egyiptom idei gabonatermése rendkívül gyenge. Ez a körülmény elsősorban a trágyahátrányok valamint a mezőgazdasági hitel rossz megszervezésének tulajdonítható. A rossz termés következtében a gabona ára méterárszámként 185 piaszterről 225 piasztérre emelkedett.

Nemesített szőlővessző-lerakatokat létesítenek. A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a kistermelők érdekében nemesített szőlővessző-lerakatokat létesít. Erdélyben az arad-hegylajai Minisen és Paulison létesítenek ilyen lerakatot.

Határidő napló

SEPTEMBER 8:

Gyárak, kis- és nagykereskedők eddig a napig tartoznak benyújtani készítményeik árkimutatását a városzházakon. Feltüntetendők a július 1-i és szeptember 1-i árak.

SEPTEMBER 10:

Kertészeti forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Ócskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

A július 31-ig a vámhivatalhoz érkezett behozatali engedély nélküli áruk utólagos vámolása eddig a napig lehetséges.

SEPTEMBER 15:

Erdőirtás megkezdése az érvényben levő rendelkezések figyelembevételével.

Belföldi mezőgazdasági gépgyárak kimutatást tartoznak felterjeszteni a közellátási államtitkárság árelőnéző osztályához a gyártási költségekre vonatkozóan.

A VÖRÖS POKOL

Hort Radorovics Tobeljev élményei a vörös paradicsomban

A DÉLI HIRLAP
EREDETI REGÉNYE

Írta: ANDREJ ANDREJOVICS KRIMOV

— A ruháját nem bántjuk, — jegyezte meg Katjusa, — de ezt a jelvényt nem hagyjuk itt. Ha a hullát kiveti a víz, legfeljebb azt mondják, hogy gyilkosság történt és nem sokat firtatják, hogy az illető kommunista volt-e, vagy burzsuj, de ha meglátnák a csekereidorság jelvényét, akkor nyomoznának és ki tudja...

Szavait sokat sejtetően nem fejezte be. Erősenében nagyobb összeg pénz volt.

— Ezt nem visziük el, elvégre nem vagyunk tolvajok, — mondotta Katjusa és a tárcát visszadugni készült a zsebbe.

Nekem azonban az a véleményem, — feleltem — hogy a pénzt el kell vinnünk. Természetesen, nem a magunk számára. Az ilyen pénzt alkalomadtán oda kell adni burzsujoknak, akiknek nincsen élelmiszer-jegyük és akik butoraitak, ékszerüket és ruháikat kénytelenek elköttyavetvélni, mint azt szegény anyám is tette, hogy ennalól vegyenek maguknak.

— Igazad van, — hagyta helyben szavaimat Katjusa és a pénzt saját zsebébe csuszította. Vártunk, amíg teljesen besötétedett.

Akkor aztán odacipeltük Limanov holttestét a parti szikla szélére, meglóbáltuk és nagy ívben a tengerbe dobtuk.

A hullámverés igen zajos volt és így a vízbe esett test okozta locsanást alig hallottuk. Beültünk az autóbába és visszafordultunk a város felé.

Késő éjszaka volt, amikor lakásunk előtt letettem Katjusát, aki ezzel bucsuzott tőlem:

— Ha visszavitted az autót a garázsba, ne menjél ki az utcára, hanem gyere hozzám. Van valami ernyőzöld és teát is kapsz.

Eszembe jutott valami, mitől megremegtem. Hátha vérfoltok vannak az autóbán és azokat valaki észreveszi!

Előszedtem villamos zseblámpámat és alaposan megvizsgáltam az autó padlóját, ülését és belsejének minden részét. Sehhol semmi foltot nem fedeztem fel.

Megnyugodtam. Szinte felvidultam, amikor a garázs felé irányítottam a gépkocsit.

Nem telt bele félóra sem és már ott voltam Katjusa Vladimirovna Kalinin lakásán. Kezet mostam és Katjusa intésére asztalhoz ültem, amelyen tányérokban étel kínálkozott, csészékben pedig meleg tea párolgott.

Vacsora alatt a leány rövid, szaggatott mondatokban elmondta nekem, hogy már egy hét előtt elhatározta Limanov végét. Kegyetlen verszopó volt, aki a bujkáló antibolsevistákat legrejtettebb búvóhelyeiken is felkutatta. Akit letartóztatott, az mind a halál fia volt.

— Tegnap délelőtt — folytatta Katjusa — betélt Limanov pohara. Véletlenül találkoztam vele a cseka börtöne előtt, ahonnan vigyorogva lépett éppen ki. Beszédbe elegyedtünk és dicsekedett vele, hogy jó fogást csinált. Elfogta Agafja apácánővét, aki polgári ruhában bujkált a városban és titokban a bolsevisták ellen izgatott. Gratuláltam neki újabb sikeréhez, de gondolatban kimondtam rá a halálos ítéletet. Előállottam neki az uszenszkájai mesével és Nikoláj Pavlovics Limanov, mint valami falánk haresa, utánakapott a családoknak és horogra akadt.

— Kicsoda Agafja apáca? Ismered? Katjusa előbb újból megtöltötte csészémet teával és csak azután válaszolt:

— Hát persze, hogy ismerem. Az iskolában tanítónóm volt. Csupa jószág, csupa szelidség. Már a kommunisták szolgálatában állottam, amikor újból találkoztam vele. Több társnőjével együtt az egyik börtönből akadtam rá. Elhatároztam, hogy kimentem a szerencsétleneket. Nehány a mi táborunkba tartozó férfit vörösöröknek öltöztettem fel. Ezek elmentek abba a börtönbe, ahol az apácákat őrizték, felmutattak hamisított parancsot, amely arról intézkedik, hogy az ő apácáit más börtönbe kell szállítani. Minden ügyüment, akár a kő. A parancs. Az ő vörösörök az apáca-

kat biztos helyre kísérték, ahol valamennyit elláttuk polgári női ruhával és elosztottuk őket rendes családok között. Agafja azóta tevékeny munkát végzett. Betegeket és elhagyottakat látogatott sorra, orvos-ságot és élelmiszert, de főleg vigaszt vitt nekik. Ugy látszik, hogy ez a Limanov kopó valahogyan a nyomára jött és elfogta. Gyorsan kellett cselekednem, mielőtt Limanov még a többi négy apácát, az őket rejtgető családokat és azokat is letartóztatja, akiket ezek látogattak.

Vacsora után Katjusával tanulmányoztuk Limanov zsebkönyvének feljegyzéseit.

Egész csomó nevet találtunk abba beleírva. A jegyzékben papok, orvosok, tanárok, hivatalnokok, volt katonatisztek szerepeltek lakcímük pontos feltüntetésével.

— Ugyan mit jelenthet az, — böktek ujjammal a névjegyzékre — hogy egyes nevek egy, mások két vonallal vannak keresztülhúzva?

Figyelmesen néztük a jegyzéket és gondolkoztunk. Ott találtuk Agafja apáca nevét is egy vonallal keresztülhúzva.

Katjusa kikeresett néhány kétszeresen áthúzott nevet.

Aztán szekrénye egyik fiókjából papirokat vett elő.

— Itt vannak a kivégzettek listái. Ezeket hetenként adják ki, de nem hozzák nyilvánosságra, hanem csak egyes hivataloknak adják ki. En is kapok mindig egy példányt. Arra már rájöttem, hogy Limanov azoknak a neveit húzta át egyszer, akiket letartóztatott, Ugy hiszem, hogy a kétszer áthúzottakat már kivégezték.

Átfutott néhány listát és szólt:

— Csakugyan igaz a feltevésem. A Limanov által kétszeresen áthúzott nevek itt vannak.

— Ez a Limanov rendes könyvelést vezetett áldozatairól, — mondottam — mindig pontosan tudta, kiket juttatott börtönbe és kiket hóhérkézre. Az át nem húzott nevek bizonyára olyan személyeket jelentenek, akikre még csak vadászott.

Abban állapotunk meg Katjusával, hogy ezeket a személyeket, akiknek feje felől Limanov elintézésével a véres feleget egyelőre elosztották, felkeressük és ártatlanságukat bizonyítjuk. (Folytatjuk)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 23-10. II. kerületben: Hayer-tózsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Maria trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Coliccia trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Tiszta bejárónó a reggeli órákra, egyedülálló nőhöz azonnalra kerestetik. Mánánál. Cim a timisoarai kiadóban. (1660)

Rendes, tiszta bejárónó a délelőtti órákra felvétetik. Jelentkezni: Timisoara II., Str. 3 August 27., földszint, ajtó 7. sz. (4605)

Gyakorlott seprökötőket keres J. Faurseprőgyár. Timisoara IV., Str. Bratianu 37. szám. (2151)

Kifutófiut keresek. Cim a timisoarai kiadóban. (2160)

Szabó, aki a vasalásban perfekt és vasalónó felvétetik. (Aki tisztítóban volt már alkalmazva, előnyben). Krebsz-festőde, Arad. (3439)

GYÓGYSZERESZT vagy gyógyszerész-nőt diplomával, vagy anélkül, feltétlenül megbízhatót, három nyelvet beszélőt, hosszú alkalmásra, azonnali belépésre keresek. Csillag-gyógyszertár, A. Gönözy, Alba-Iulia. (3118)

Fodrásznő, perfekt viz. és vasondaláló jó fizetéssel kerestetik. Holzinger Ferenc, fodrász, Deva. (3429)

Bejárónó azonnalra felvétetik. Kellerné, Timisoara III., Bulv. Carol 32. (4140)

Mindenes azonnalra felvétetik, főzni tudók előnyben. Jelentkezni naponta III. és I. óra között. Rabong, Timisoara III., Str. Rozalia 1. (3121)

Cipészegéd felvétetik azonnal. Timisoara II., Piata Detunata 6. (2163)

Orvosi körökben bevezetett gyógyszer-propagandistát akceptálunk, az ország minden nagyobb városa részére. Ugyiszintén helyi és utazó ügynököt is keressünk. Ajánlatokat Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérünk. (3471)

Gyakorlott ostyasitónó felvétetik. Arad, Str. Cornel Leucutia 11-13. sz. (3460)

Fiatal kovácssegéd kerestetik. Ujvárosi, Arad-Gai. (3470)

Allást keres

Felvilágított, középkorú intelligens nő, házvezetőnő állást keres. A háztartás minden ágában jártas, vidékre is megy. (Esetleg parohiára.) Braun H. Timisoara III., Str. Odobescu 53. I. emelet 28. (2158)

Háztartás minden ágában jártas, intelligens fiatal, keresztény nő, kisebb háztartás vezetését vállalná uricsaládnál, vagy magányos nőnél. Cimeket „Szorgalmas” jellegére Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. alá kér. (3461)

Ok t a t á s

Olasz nyelvre kezdőket (diákokat is) bevált módszer szerint, jutányosan oktatok. Biztos, gyors eredmény! Jelentkezéseket már csak korlátozott számban vehetjük. Érdeklődők forduljanak a timisoarai kiadóhoz.

L a k á s

Központban különbejáratu szoba kiadó. Cim a timisoarai kiadóban. (2165)

Alulírottak mély fájdalommal jelentik, hogy a legjobb anya, testvér, sógornó, anyós és rokon

özv. Roos Mátyásné szül. Juhász Anna

életének 61. évében rövid szenvedés után szeptember 4-én meghalt. Felejtethetlen halottunk földi maradványait zombaton, szeptember 6-án, délután 5 órakor ki-érjük utó só útjára a Timisoara-józsef városi temető fejei kápolnájából. Az engedélyt gyászmiséi hétfőn reggel 7 órakor mutatják be az Egek Urának a Timisoara-józsefvárosi templomban. Timisoara, 1941 szeptember 5.

Nyugodjék békében!

Roos János és neje,
Roos Aladár és neje,
Roos Géza és neje,
Roos István és neje,
Roos Frigyes
fiai és menyei.

Juhász János és neje,
Juhász Mihály és neje,
özv. Unger Jánosné
testvérei és sógornói.

valamint rokonsága.

Csinosan butorozott 2 szoba fürdő- és előszobás garsonlakás, kerti házban kiadó. Cim a timisoarai kiadóban. (4630)

Nagyon szépen butorozott nagy uecai szoba 15-re kiadó. Timisoara III. Str. Odobescu 25. (4631)

Lakást keresek Aradon, a belváros területén, szoba, konyha és mellékhelyiségekkel, október 1-re. „Előre fizető” jellegű cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (3442)

Kettőszobás magánházat keresek azonnalra, vagy október 15, esetleg nov. 1-re. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. alá kérek. (3443)

Különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobahaszámlattal kiadó. Cim a timisoarai kiadóban. (2129)

Kettő- vagy háromszobás, fürdőszobás modern lakást keresek Aradon. Ajánlatokat „Kéttagu család” jellegére Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (3455)

Szép, kombinált szobát keresek, megvételre. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (3469)

Adás-vétel

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és irógépeket, hálószo- ba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillár- okat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (3023)

Eladók nagyobb és kisebb ládák, posta- és vasutszállításra alkalmazak. Centrala Optica (volt Kecskeméti) cégmél. Timisoara I., Bulev. Reg. Mihai. (3122)

ORVOSOK! Röntgen Heliodor H. B. készülék röntgenfelvétel és gyógyászati célra. Kötény, késztyű stb. Siemens-Diatermia és egy nagy Hanauer Quartz-lámpa, egy motor és 7 H. P. 220 voltos dinamo váltóáramra, amellyel a fent felsoroltak vidéki városban is ahol nincsen villanyáram, üzembe helyezhetők, eladók. Fizetés részletben is lehetséges.

Nairedi Imre, mechanikus, Racosu de Jos, Târnava Mare-megye, Minele de Gran t

Nyomatott a Tipografia „Timisoara” körforgógépén, Timisoara.

Keresünk németországi

... az gyár részére vasesztéggá yos, frezemunkást, lakatos, fém-mechanikust, villanyzerelőt, szerszám-lakosot és va- outóke. Információt ad Bugnariu, Arad, Strada Cara giale 15/a, délután 4-5 óra között.

Himnaja diványterítőt, rózsahímű, vagy csontszinűt, jökaban, keresek. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérek. (3456)

Eladó: gyapjupaplan, két drb., 10.000 leu, kalotaszegi ágyterítő 5000 leu, bronz-csillár 12.000 leu, íróasztal-készlet 2500 leu, továbbá festmények, könyvek stb. Érdeklődni délelőtt 10-12 és délután 3-5 óra között Arad, Str. Goldis 7. sz. III. emelet, balra. (3463)

Borosbordók, jó állapotban, különféle nagyságban eladók. Timisoara II., szőlőkben. Str. Kimmel 34. (2164)

Muresparton szép, egyenes 220 négy- szögletes telek. Cetatea Veche-nél eladó. Kozma, Arad, Str. Petran 5. (3457)

Juhász Anna:

„Remeg a Föld és az ember”

c. tanulmánya kiadókivatalunkban kapható. Ara 20 leu.

Különlék

Kosztos diákok teljes ellátásra felvevetelek. Timisoara I., Strada Braniste 1., I. em., Banatia mögött. (4596)

Diáklányokat vesz teljes prima ellátásba, kertés villába, izraelita család. Telefon 34-79. Timisoara III., Strada Vladica Badescu 3. (2130)

Kosztos diákokat gondos ellátásra felvesztek. Zongora a házban. Timisoara III., Rusu Sirianu-utca 8. (5020)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Híltomtekrémet, Híltom-tejszappant és Híltompudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Igazolvány- fényképek

a FOTO STUD'OBAN

a leggyorsabban készülnek

Timisoara I., Piata Libertatii 4.

Hirdessen a Déli Hírlapban!